

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 18. svibnja 2005.

Bog se prigiba nad svima koji su u potrebi

Kateheza br. 47 –

Uvodno čitanje: Psalam 113;

Slava imenu Gospodnjem (I. večernja nedjelje III. tjedna) Hvalite sluge Gospodnje, / hvalite ime Gospodnje! / Blagoslovljeno ime Gospodnje / sada i do vijeka! / Od istoka sunca do zalaska / hvaljeno bilo ime Gospodnje! / Uzvišen je Gospodin nad sve narode, / slava njegova nebesa nadvisuje. / Tko je kao Gospodin, Bog naš, / koji u visinama stoluje / i gleda odozgo nebo i zemlju? / Podie iz prašine uboga, / iz gliba vadi siromaha / da ga posadi s prvacima, / s prvacima svoga naroda. / Nerotkinji daje da u domu stanuje / kao radosna majka djece brojne.

1. Odjeknuo je sada u svoj svojoj jednostavnosti i ljepoti Psalam 113, dostojan uvod u malu zbirku psalama od 113 do 118, koji se obično nazivaju "Egipatski hallel". Upravo aleluja, to jest pjesma hvale, uzvisuje oslobođenje iz faraonova ropstva i Izraelovu radost sluenja Gospodinu u slobodi obećane zemlje (usp. Ps 114-115). Nije slučajno idovska predaja povezala ovaj niz psalama s pashalnim bogoslužjem. Slavlje toga događaja Pashe, u odnosu na svoje povijesno-društvene i osobito duhovne dimenzije, bilo je viđeno kao znak oslobođenja od zla u svoj raznolikosti njegova očitovanja.

Psalam 113 je kratka pjesan koja u svome hebrejskome izvorniku sadri tek šezdesetak riječi, koje su sve proete osjećajima pouzdanja, hvale i radosti.

2. Prva kitica (usp. Ps 113,1-3) slavi "ime Gospodnje" koje - kao što je poznato - u biblijskome načinu izraavanja označuje samu osobu Boga, njegovu ivu i djelatnu prisutnost u ljudskoj povijesti.

Izrazitom upornošću triput odjekuje "ime Gospodnje" u središtu poklonstvene molitve. Svo biće i svo vrijeme - "od istoka sunca do zalaska", kao psalmist (r. 3) - uključeno je u jedno jedinstveno odavanje hvale. Kao da se jedan neprekidan uzdah uzdie od zemlje prema nebu da proslavi Gospodina, Stvoritelja svemira i Kralja povijesti.

3. Upravo nas tim kretanjem prema gore Psalam vodi prema boanskom otajstvu. Drugi dio (usp. rr. 4-6) doista slavi Gospodinovu transcendenciju, opisanu uzvišenim slikama koje nadilaze obično ljudsko obzorje. Svečano se izjavljuje: Gospodin je "uzvišen", "u visinama stoluje", i nitko mu ne moe biti ravan; čak i kad gleda prema nebesima, On to čini "odozgo", jer "slava njegova nebesa nadvisuje" (r. 4).

Boanski pogled upravljen je na čitavu stvarnost, na zemaljska i nebeska bića. Ipak, njegove oči nisu ohole ni udaljene, poput onih nekoga hladnoga vladara. Gospodin se sagiba - kao psalmist - i "gleda odozgo nebo i zemlju" (r. 6).

4. Tako dolazimo i do posljednje slike ovoga Psalma (usp. rr. 7-9), koja pozornost prebacuje od nebeskih visina prema našem zemaljskom obzorju. Gospodin se brino sagiba prema našoj malenosti i bijedi, koje bi nas mogle navesti da u strahu ustuknemo. On se svojim pogledom punim ljubavi i svojom djelatnom zauzetošću upravlja izravno prema posljednjima i najbjednijima ovoga svijeta: "Podie iz prašine uboga, iz gliba vadi siromaha" (r. 7).

Bog se prigiba, dakle, nad potrebitima i trpećima kako bi ih utješio. Siromahu dodjeljuje najvišu čast, da bude "posađen s prvacima"; da, "s prvacima svoga naroda" (r. 8). Usamljenoj i nerotkinji, koju je drevna civilizacija poniavala kao da je suha i beskorisna grana, Bog daje čast i valiku radost da ima mnogo djece (usp. r. 9). Psalmist na taj način hvali Boga, tako različita od nas u svojoj veličini, a opet toliko bliskoga stvorenjima koja trpe.

Lako je u ovim zaključnim recima Psalma 113 naslutiti pralik Marijinih riječi u njezinu Veliča, u tom hvalospjevu nauma Bojih. Ondje Bog "pogleda na neznatnost slubenice svoje". Još temeljitije od našega Psalma, Marija proglašava da Bog "silne zbacila s prijestolja, a uzvisila neznatne" (usp. Lk 1,48.52; usp. Ps 113,6-8).

5. Vrlo stari "Večernji himan", sačuvan u takozvanim Apostolskim ustanovama (VII,48), preuzima i dalje razvija radostan poticaj ovoga Psalma. Spominjemo to ovdje, na koncu našega razmišljanja, kako bismo prikazali "kršćansko" tumačenje što ga je zajednica od početaka pridavala psalmima: "Hvalite, djeco, Gospodina, / hvalite ime Gospodnje. / Hvalimo te, pjevamo ti, blagoslivljamo te / radi tvoje velike slave. / Gospodine kralju, Oče Krista, zaklanoga jaganjca, / koji oduzima grijeh svijeta. / Tebi pripada hvala, tebi čast, tebi slava, / Bogu Ocu po Sinu u Duhu Svetome / u vijeke

vjekova. Amen" (S. Pricoco - M. Simonetti, La preghiera dei cristiani, Milano 2000, str. 97).

Pozdrav hrvatskim hodočasticima na hrvatskom:

Dragi mladi hrvatski krizmanici, neka vas Duh Sveti učini radosnim svjedocima vjere! Sve vas od srca blagoslivljam! Hvaljen Isus i Marija!